

Folkeoplysningsloven LIGHT

Fakta om at søge tilskud hos kommunen

Folkeoplysning og LMBU?

Lokalforeningerne kan, udover at give LMBU's landskasse del i DUF-midlerne, selv få økonomisk tilskud fra sin lokale kommune. Man kan altså både få lands- og lokal fordele af at være en forening. Det er folkeoplysningsloven, der udstikker rammerne for tilskuddet. Derfor er det relevant for en LMBU-forening at kende en smule til folkeoplysningsloven.

Hvad er folkeoplysning?

Folkeoplysningsloven vil fremme demokrati, fællesskab og aktivt medlemskab i samfundet. Det gør man ved at støtte foreninger, der vil noget med sine aktiviteter.

Hvem støtter?

Det er kommunerne, der giver økonomisk støtte. Den enkelte kommune afgør dog, hvordan den fordeler sin støtte. Der kan derfor være stor forskel på de enkelte kommuners tilskud.

Hvem kan få støtte?

For at få andel i de folkeoplysende midler skal man være en forening og opfylde nogle kriterier:

- Have et formål med foreningsdannelsen, som fremgår af vedtægterne
- Have vedtægter, som er i overensstemmelse med landsorganisationens vedtægter
- Tilbyde folkeoplysende virksomhed
- Have en bestyrelse
- Være demokratisk opbygget
- Bygge på aktivt medlemskab og have mindst fem betalende medlemmer
- Have jævnlige aktiviteter
- Være åben for alle, der tilslutter sig foreningens formål
- Være hjemmehørende i tilskudskommunen

Hvordan skal vedtægterne formuleres for at få støtte?

Vedtægterne skal indeholde oplysninger om:

- Foreningens formål
- Valg til bestyrelsen og antal bestyrelsesmedlemmer
- Regnskabs- og formueforhold, herunder valg af revisor
- Foreningens hjemsted
- Betingelser for medlemskab
- Hvem, der har ret til at underskrive på vegne af foreningen
- Procedure for vedtægtsændringer
- Anvendelse af foreningens eventuelle overskud ved ophør

Støttes kristne aktiviteter?

LMBU hører til under begrebet "idébestemt og samfundsengageret børne- og ungdomsarbejde", som kan opnå støtte. Kommunen skal altså sidestille LMBU med andre folkeoplysende aktiviteter, da det at deltage i en forening i sig selv er folkeoplysende. Det gælder også, selvom der i nogle kom-

muner er en uskreven regel om ikke at give tilskud til politisk og religiøs virksomhed. Der gives dog ikke tilskud til egentlige kirkelige handlinger, som f.eks. gudstjenester. Man kan dog overveje at beskrive indholdet med andre ord end forkyndelse, f.eks. foredrag, debatoplæg og undervisning.

Hvis ansøgningen afvises?

Hvis man får afslag, skal man få det og begrundelsen på skrift. Acceptér ikke en afvisning af jeres ansøgning, hvis den begrundes med, at LMBU's aktiviteter ikke kan kaldes folkeoplysende. Kontakt DUF's jurister, der kan hjælpe med at anke ansøgningen.

Hvordan beregnes støtten?

Kommunalbestyrelsen har pligt til at yde tilskud til aktiviteter for børn og unge under 25 år og har mulighed for at yde tilskud til personer over 25 år. Aktiviteterne skal ligge indenfor lovens formål for at være tilskudsberettiget. Men loven rummer ikke en bestemt sats for aktivitetstilskud. Det er også op til den enkelte kommune at beslutte sig for, om fordelingen sker efter medlemstal, et grundtilskud, tilskud til lejre eller efter helt andre modeller.

Hvordan søge?

Ansøgningen til tilskud er todelt. Først søger man om godkendelse som forening hos kommunen, oftest ved at indsende vedtægter, en beskrivelse af foreningens aktiviteter og et udfyldt ansøgningskema til Folkeoplysningsudvalget. Gem godkendelsen, da den skal bruges til de efterfølgende, konkrete ansøgninger.

Når man er godkendt som forening, kan man søge om konkrete tilskud, såsom lokale- eller kursustilskud. Der er ofte én årlig ansøgningsfrist, hvor man typisk udfylder ansøgningskema og medsender program. Kontakt kommunen for ansøgningskema, ansøgningsfrist samt andre informationer om kommunens fritidspolitik, takstblad for støtte, lederuddannelse og hvad de i øvrigt kan hjælpe en forening med.

Kan man låne lokaler?

Kommunen har pligt til at anvise ledige lokaler, som passer til aktiviteten og som ligger i rimelig nærhed af medlemmerne. Det kan være en mulighed, hvis man ikke selv har et lokale, hvis man ønsker at komme ud til nye børn og unge eller ved afholdelse af særlige arrangementer, som lejre eller kurser. Det omfatter lokaler, der er beliggende i kommunen, og som tilhører enten kommunen, regionen eller staten. Normalt stilles lokalerne gratis til rådighed inkl. brug af inventar, rengøring, el og varme.

Kan man få lokaletilskud?

Som hovedregel skal kommunen yde tilskud med mindst 65 % af driftsudgifterne til lokaler og lejrpladser, der ejes eller lejes af foreningen, og som anvendes til aktiviteter for børn og unge under 25 år. Omfatter aktiviteterne deltagere over 25 år, kan tilskuddet nedsættes forholdsmæssigt. Udgifterne ved at eje eller leje de pågældende lokaler og aktivitetstimetallet i lokalet skal dokumenteres. Og foreningen skal høre hjemme i kommunen, men det behøver lokalerne ikke. For at modtage tilskud til leje af missionshuset skal der altså laves en lejekontrakt med LM-kredsen. Kommunen kan dog afvise nye ansøgninger om tilskud til private lokaler, hvis den kan stille et egnet lokale til rådighed, eller hvis nye lejemål medfører væsentlige merudgifter for kommunen.

Hvad med starttilskud?

Kommunalbestyrelsen afsætter mindst 5 % af dens årlige tilskudsbeløbsramme til en start- og udviklingspulje. Den kan anvendes til at støtte nye initiativer, udviklingsarbejde, enkeltstående projekter samt tilbud til børn og unge, som ikke tiltrækkes af øvrige tilbud. Folkeoplysningsudvalget afgør, hvilke initiativer, der kan opnå tilskud, mens det er kommunalbestyrelsen, der fastsætter nærmere regler for tilskud fra puljen. Samme initiativ kan modtage bevillinger flere år i træk fra puljen.

Kan man få kursustilskud?

Som folkeoplysende forening kan man søge om tilskud til kurser. For at få støtte, er det en forudsætning, at kurset er folkeoplysende, hvilket foreningen selv skal vurdere. Hvis en del af kurset er forkyndelse, og hele kurset således ikke er folkeoplysende, kan man søge om tilskud til en specifik del af kurset.

Kan man få andre tilskud?

I nogle kommuner kan der være flere tilskudsmuligheder. Det kan f.eks. være til ferieaktiviteter for børn og unge, udveksling i nordiske og europæiske lande, indretning af foreningslokaler, indkøb af særligt dyrt udstyr, højere lokaletilskud end 65 %, modernisering og vedligeholdelse af lokaler mm. Der kan også være mulighed for at søge tilskud til medarbejderuddannelse, hvilket er relevant at undersøge i forbindelse med LMBU's lederkursus eller andre kurser for bestyrelsesmedlemmer.

Skal man gøre mere?

En gang årligt skal tilskudsmodtagerne lave en beretning og aflægge regnskab for tilskuddet. Det kan f.eks. være hovedpunkterne fra bestyrelsens beretning på generalforsamlingen. Kommunalbestyrelsen fastsætter reglerne for udformningen af beretningen og regnskabet. Regnskabet skal revideres af foreningens valgte revisor. Tilskudsmodtagere står til ansvar for kommunalbestyrelsen. Det er derfor vigtigt, at foreningen lever op til det formål, der var grundlag for tilskuddet. I modsat fald kan kommunen kræve, at tilskuddet skal betales tilbage.

Hvis man vil vide mere?

Har du behov for et større overblik i reglerne om folkeoplysning eller de specifikke paragraffer: Folkeoplysningsloven:

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2018/1115>

DUF har lavet en guide til folkeoplysningsloven:

<https://duf.dk/artikel/guide-til-folkeoplysningsloven>

LMBUs kassererguide:

<https://www.lmbu.dk/media/2953/kasserguide.pdf>